

Sygn. akt III Ca 684/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Gajewski (spr.)

Sędziowie: SO Dorota Majerska – Janowska

SR del. Justyna Kielar

Protokolant: sekr. sąd. Maciej Mądziel

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2017 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa J. W.

przeciwko B. T.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Malborku

z dnia 27 kwietnia 2017 r. sygnatura akt I C 492/16

1. oddala apelację;
2. odstępuje od obciążania powoda kosztami postępowania odwoławczego;
3. przyznaje adwokatowi J. P. ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gdańsku wynagrodzenie za pełnienie obowiązków pełnomocnika z urzędu wraz z należnym podatkiem VAT w wysokości 1 476 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych) brutto.

SSR del. Justyna Kielar SSO Krzysztof Gajewski SSO Dorota Majerska - Janowska

Sygn. akt III Ca 684/17

UZASADNIENIE

Powód J. W. wniósł o zasądzenie od pozwanej B. T. kwoty 18.000,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 marca 2016 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie przyznanie adwokatowi kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, albowiem koszty te nie zostały uiszczone w całości ani w części.

W uzasadnieniu pozwu podał, że w grudniu 2009 roku pomógł pozwanej w wyborze, a następnie w zakupie samochodu osobowego marki L. (...), pożyczając jej 18.000 zł, której to kwoty pozwana mu nie zwróciła.

Pozwana B. T. wniosła o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pisma pozwana wskazała, iż roszczenie dochodzone pozwem jest niezasadne. Pożyczka nigdy nie została udzielona, pozwana w chwili zakupu auta dysponowała własnymi środkami.

Wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2017r. Sąd Rejonowy w punkcie I oddalił powództwo; w punkcie II zasądził od powoda J. W. na rzecz pozwanej B. T. kwotę 4817,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; w punkcie III przyznał adwokatowi J. P. prowadzącemu Kancelarię Adwokacką w G. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Malborku kwotę netto 4800,00 zł plus podatek VAT w kwocie 1104,00 zł, czyli łącznie kwotę brutto 5904,00 zł złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi przez adwokata ustanowionego z urzędu oraz kwotę 98,60 złotych tytułem zwrotu wydatków.

Sąd Rejonowy orzekając oparł się na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

Pozwana B. T. mieszka w miejscowości S., gmina M., gdzie w 2002 roku kupiła nieruchomość zabudowaną domem mieszkalnym za cenę 30.000,00 złotych. Środki na zakup w/w miała po sprzedaży w dniu 19 listopada 2002 roku spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu położonego w G., przy ulicy (...) za cenę 70.000,00 złotych. Od 10 lat jest na emeryturze. Nadto w/w pracuje do dnia dzisiejszego jako kierownik warsztatu bursztyniarskiego, w 2009 roku uzyskiwała miesięczne wynagrodzenie w kwocie 1400-1500 złotych. Nadto z tytułu najmu lokalu na potrzeby warsztatu bursztyniarskiego uzyskuje kwotę 500 zł, najemcy ponoszą też koszty prądu, wody.

Powód J. W. mieszka w S., w 2009 roku wraz z byłą żoną sprzedał nieruchomość położoną w K. za cenę 440.000,00 złotych. Gotówkę początkowo wpłacił do banku, potem pieniądze trzymał w domu.

Powód J. W. i pozwana B. T. pozostawali w bliskich relacjach osobistych w latach 2007 – 2011, zaręczyli się, planowali wspólną przyszłość, w tym zawarcie związku małżeńskiego. W/w pomagali sobie nawzajem, prowadzili razem gospodarstwo domowe, robili sobie wzajemnie prezenty, nie oczekując ich zwrotu Powód pomagał pozwanej przy remoncie domu w S., również finansowo. Przy remoncie mieszkania powoda pomagał syn pozwanej.

We wrześniu 2009 roku powód wraz z pozwaną i jej synem pojechali na giełdę w P. aby kupić B. T. samochód. Pozwana zdecydowała się na samochód terenowy L. (...), zatem w/w umówili się, że zbywca pojazdu przywiezie samochód na posesję powoda w S. celem dokonania transakcji. Tego samego dnia J. R. przywiózł samochód do S., doszło do zawarcia transakcji kupna samochodu L. (...) pomiędzy J. R. a B. T. za cenę 18.000,00 złotych. Pieniądze zbywcy pojazdu wręczył powód J. W.. Po zawarciu transakcji pozwana wraz z synem odwieźli sprzedającego do S..

Sąd Rejonowy wskazał, iż w dniu 09 grudnia 2009 roku Zakład Usług (...) i Ziemnych (...) J. R. wystawił nabywcy pojazdu fakturę VAT nr F (...) na kwotę 18.000,00 złotych. W 2010 roku samochód został uszkodzony i sprzedany za kwotę 10.000,00 złotych.

Po zakupie w/w samochodu dla pozwanej powód J. W. kupił dla siebie od J. R., prowadzącego auto - handel samochód także tej samej marki, czyli L. (...). W/w pojazd został wymieniony następnie na inny – tej samej marki - po jego uszkodzeniu – także przez J. R. w roku 2010-2011 roku. Zbywca pojazdu przywiózł samochód do miejsca zamieszkania pozwanej, gdzie powód wówczas przebywał. Powód kupił także od w/w samochód (także tej samej marki) dla swojej siostry – było to już po rozstaniu stron.

Powód nie mógł pogodzić się z rozpadem związku. Pismem z dnia 23 sierpnia 2013 roku wypowiedział umowę pożyczki z dnia 12.09.2009 roku w wysokości 18.000,00 złotych i wezwał pozwaną do zwrotu pożyczki. W 2014 roku poinformował Urząd Skarbowy, iż udzielił B. T. pożyczki w kwocie 39.000,00 złotych na zakup samochodu, materiałów budowlanych i inne cele bytowe na łączną kwotę 39.400,00 złotych. Wobec braków dowodów na powyższe

okoliczności w/w Organ sprawę odłożył „ad acta”. Powód „nękał” pozwaną sms-mi. Złożone zostało doniesienie do Zakładu (...) dotyczące nielegalnego poboru energii, kontrola nie potwierdziła powyższego stanu. Także doniesienie o nielegalnym najmie mieszkania syna pozwanej zakończyło się umorzeniem sprawy przez (...).

Przechodząc do rozważań merytorycznych Sąd meriti podniósł, iż powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie dokumentów zawartych w aktach niniejszej sprawy oraz wyjaśnieniach i zeznaniach stron jak i na podstawie zeznań świadków. Sąd dokonał oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego pod kątem jego wiarygodności, odnosząc się do poszczególnych dowodów w sprawie.

Sąd a quo nie dał wiary twierdzeniom powoda J. W., iż udzielił on pozwanej B. T. pożyczki w związku z zakupem samochodu osobowego marki L. (...). Jak wynika ze stanowiska pozwanej B. T. – w/w zaprzeczyła jakoby pożyczyla od J. W. pieniądze na zakup samochodu, oświadczyła że na ten cel przeznaczyła własne środki.

Sąd Rejonowy wskazał, na odmienne twierdzenia powoda co do daty, kwoty udzielonej pożyczki. Jak wynikało z treści pozwu J. W. wskazywał grudzień 2009 roku jako miesiąc zakupu w/w pojazdu, także powód określił w pozwie, iż w dniu 09 grudnia 2009 roku pożyczył pozwanej kwotę 18.000,00 złotych. Natomiast jak wynikało z wyjaśnień powoda słuchanego informacyjnie w dniu 16 czerwca 2016 roku zakup samochodu nastąpił we wrześniu 2009 roku, kwota udzielonej pożyczki opiewała na sumę 22.500,00 złotych, do zwrotu miała być suma 19500,00 złotych.

Nadto niewiarygodne też są twierdzenia co okoliczności związanych ze zwrotem pieniędzy. W pozwie powód wskazał, iż termin miał być niezwłoczny – „po kilku dniach od otrzymania pieniędzy pozwana zaczęła unikać powoda, przestała odbierać od niego telefony a następnie oświadczyła, że nie zamierza zwrócić powodowi jakichkolwiek pieniędzy”. Powód słuchany informacyjnie w dniu 16 czerwca 2016 roku podał termin 1 roku, natomiast słuchany w charakterze strony zeznał, iż nie był ustalony termin zwrotu pieniędzy.

Sąd I instancji zważył, iż jak wynika z zebranego materiału dowodowego powód J. W. i pozwana B. T. pozostawali w bliskich relacjach osobistych w latach 2007 – 2011, zaręczyli się, planowali wspólną przyszłość, w tym zawarcie związku małżeńskiego. W/w pomagali sobie nawzajem, prowadzili razem gospodarstwo domowe, robili sobie wzajemnie prezenty – było to bezsporne pomiędzy stronami.

Sąd a quo dał wiarę zeznaniom świadka na w/w okoliczności. Świadek wyraźnie przyznawał fakty, o których miał wiedzę i co do których pamięć pozwalała mu na złożenie zeznań. Co do rozmów w/w świadka przed posiedzeniem Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim w dniu 09 lutego 2017 roku wykonującego odczyt Sądu rozpoznającego sprawę o zapłatę - to jak wynikało z wyjaśnień J. R. nie pamiętał już szczegółowo kwoty za jaką sprzedał samochód – dlatego też chciał dopytać o powyższe powoda. W ocenie Sądu powyższa rozmowa nie wpłynęła na ocenę wiarygodności świadka. Co do okazanych w/w świadkowi dokumentów : oświadczenia z dnia 09.12.2009 r. i pokwitowania kwoty 2500 złotych bez daty, to z pierwszego z nich wynika ustalony już wcześniej fakt zapłaty przez J. W. kwoty 18.000,00 złotych , natomiast co do drugiego dokumentu - pokwitowania kwoty 2500 złotych – to należy wskazać, iż z treści pisma nie wynika jakiego konkretnie zakupu pojazdu marki L. (...) pokwitowanie dotyczy. Pismo nie zawiera daty, nadto bezspornym w sprawie był fakt kilkakrotnego kupna pojazdów tej marki przez powoda. Odnośnie zeznań świadka A. T., to należy wskazać, iż sąd podszedł z dużą dozą ostrożności co do zeznań w/w świadka. Jako synowi pozwanej mogło mu zależeć na korzystnym rozstrzygnięciu dla matki. Jednakże w/w potwierdził ustalony stan faktyczny, odnośnie okoliczności wręczania pieniędzy za samochód to należy wskazać, iż w/w świadek był przy sporządzeniu umowy kupna sprzedaży, jednak nie był przy wręczaniu pieniędzy.

Sąd Rejonowy podkreślił, iż powód nie mógł pogodzić się z rozpadem związku, zatem zaczął domagać się zwrotu od pozwanej B. T. wszystkich darowizn i poniesionych nakładów na majątek pozwanej. Wobec sprzeciwu ze strony byłej narzeczonej powód wezwał pozwaną do zwrotu pożyczki (która nie była nigdy udzielona), nadto w 2014 roku poinformował Urząd Skarbowy, iż udzielił B. T. pożyczki w kwocie 39.000,00 złotych na zakup samochodu, materiałów budowlanych i inne cele bytowe na łączną kwotę 39.400,00 złotych, „nękał” pozwaną sms-mi, złożone zostało doniesienie do Zakładu (...) dotyczące nielegalnego poboru energii, doniesienie o nielegalnym najmie

mieszkania syna pozwanej . Na uwagę zasługuje fakt, iż postępowania prowadzone przez odpowiednie organy nie potwierdziły doniesień powoda.

Wobec powyższego – uznając, iż strony nie łączyła umowa pożyczki - Sąd Rejonowy uznał powództwo za niezasadne i postanowił orzec jak w punkcie I wyroku.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiódł powód, zaskarżając je w całości i zarzucając mu :

1. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 kpc poprzez:

a. dowolne przyjęcie, że we wrześniu 2009r. powód dokonał na rzecz pozwanej darowizny w wysokości 18000 zł, podczas gdy okoliczności te nie wynikają z żadnego dowodu przeprowadzonego w postępowaniu - co skutkowało oddaleniem powództwa;

b. przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i odmowę wiarygodności i mocy dowodowej zeznań powoda J. W., chociaż zeznania powoda są logiczne i nie stoją w sprzeczności z istotną częścią materiału dowodowego zebranego w sprawie, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia, że:

- we wrześniu 2009r. powód dokonał na rzecz pozwanej darowizny w wysokości 18 000 zł; -strony robiły sobie wzajemnie prezenty, nie oczekując ich zwrotu;

c. przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i przyznanie wiarygodności i mocy dowodowej zeznaniom pozwanej B. T., chociaż zeznania pozwanej stoją w sprzeczności z istotną częścią materiału dowodowego zebranego w sprawie oraz ustaleniami sądu, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia, że:

- powód nie mógł się pogodzić z rozpadem związku stron, co było wyłączną przyczyną domagania się przez powoda zwrotu pożyczki;
- we wrześniu 2009r. powód dokonał na rzecz pozwanej darowizny w wysokości 18 000 zł;

d. dowolne i sprzeczne zebrany materiał dowodowy ustalenie, że strony prowadziły wspólne gospodarstwo domowe, podczas gdy z zeznań stron i świadka A. T. wynika, że strony nie mieszkały razem - co skutkowało błędnym ustaleniem, że strony były w bardzo bliskich i zażyłych relacjach, w których powszechne było robienie drogich prezentów;

e. dowolne i sprzeczne z zebrany materiał dowodowy ustalenie, że strony czyniły sobie wzajemnie drogie prezenty (w tym samochody i finansowanie kosztów remontu), podczas gdy fakt ten nie wynika z żadnego przeprowadzonego dowodu, a zgodnie z zeznaniami stron (w tym w szczególności pozwanej) powód nie dawał pozwanej jakichkolwiek prezentów, natomiast pozwana podarowała powodowi jedynie drobne prezenty w postaci pościeli, zasłon i ręczników;

2. naruszenie przepisu postępowania tj. art. 328 § 2 kpc poprzez:

a. niewyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem odpowiednich przepisów prawa;

b. niewskazanie dowodów, na podstawie których sąd ustalił, że we wrześniu 2009r. strony zawarły umowę darowizny na kwotę 18 000 zł;

3. naruszenie przepisu postępowania tj. art. 304 kpc poprzez przesłuchanie pozwanej bez odebrania przyrzeczenia i bez uprzedzenia strony o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych zeznań, a następnie zakwalifikowanie wypowiedzi strony do materiału dowodowego.

Wobec tak sformułowanych zarzutów skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości; zasądzenie od pozwanej na rzecz adwokata J. P. kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z

urzędu w postępowaniu przed sądami obu instancji według norm przepisanych, podwyższonego o podatek od towarów i usług.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, iż niezasadny jest zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 328 § 2 kpc. Zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. jest skuteczny, gdy uzasadnienie orzeczenia pozbawione jest elementów określonych w tym przepisie. Tymczasem uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia spełnia wymogi wynikające z w/w artykułu, zawiera bowiem wszystkie konieczne elementy pozwalające prześledzić motyw, jakimi kierował się Sąd Rejonowy oraz tok jego rozumowania, co powoduje, iż orzeczenie nie uchyla się kontroli instancyjnej, pomimo pewnych braków w zakresie podstawy prawnej rozstrzygnięcia. Podkreślenia przy tym wymaga, iż pominięcie okoliczności nie mających w sprawie znaczenia bądź odmienna ocena przez stronę ustalonego stanu faktycznego, nie może być rozpatrywana w kontekście braków uzasadnianie. Na uwzględnienie nie zasługuje również zarzut naruszenia art. 304 kpc, albowiem przepis ten nie nakłada na sąd obowiązku odebrania od strony przyrzeczenia, ale jedynie pouczenia, iż ma ona obowiązek zeznawać prawdę. Brak pouczenia w powyższym zakresie stanowi uchybienie procesowe, które – z uwagi na zebrany w sprawie materiał dowodowy oraz rozkład ciężaru dowodu – w okolicznościach sprawy nie wpływało jednak na prawidłowość rozstrzygnięcia, jakie w niej zapadło. Niezależnie od powyższego, w związku ze wspomnianym uchybieniem, skarżący nie wniósł do protokołu zastrzeżenia w trybie art. 162 kpc, co wyklucza powoływanie się na nie na obecnym etapie postępowania.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy w sposób właściwy rozważył wszystkie dowody i okoliczności i na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, nie przekraczając w tej mierze zasady swobodnej oceny dowodów. Sąd I instancji podejmując zaskarżone rozstrzygnięcie nie naruszył także przepisów prawa materialnego i dlatego Sąd Okręgowy akceptuje argumenty przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Zarzuty powoda dotyczą przede wszystkim oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, a zatem zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc, które to zarzutu Sąd Okręgowy uznał za niezasadne. Sąd Okręgowy podziela wyrażone w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowisko, że przewidziane w art. 233 § 1 k.p.c. kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów mogą być przedmiotem kontroli odwoławczej, jednakże powołanie się w środku zaskarżenia na naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego ustalonego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów. Skarżący może tylko wykazywać, posługując się wyłącznie argumentami jurydycznymi, że sąd drugiej instancji rażąco naruszył ustanowione w wymienionym przepisie zasady oceny wiarygodności i mocy dowodów i że naruszenie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy (wyrok SN z dnia 25.07. 2000 r., III CKN 842/98; LEX nr 51357, orzeczenie SN z dnia 14 stycznia 2000 r. I CKN 1169/99 nie publ.). Za utrwalony uznać należy ponadto wyrażony w doktrynie i orzecznictwie pogląd, iż ocena wiarygodności mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądenia w części obejmującej ustalenie faktów, ponieważ obejmuje rozstrzygnięcie o przeciwstawnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia się ze świadkami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna odpowiadać regułom logicznego rozumowania wyrażającym formalne schematy powiązań pomiędzy podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 kpc) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmiennie. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, II CKN 817/00, LEX nr 56906).

Wbrew stanowisku skarżących, nie sposób uznać, żeby apelacja skutecznie podważała prawidłowość dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny mocy dowodowej i wiarygodności zebranego w sprawie materiału dowodowego i wyprowadzonych na tej podstawie wniosków. Ustalenia faktyczne zostały dokonane przez Sąd Rejonowy na podstawie materiału dowodowego dostarczonego przez strony postępowania zgodnie z regułą wyrażoną w przepisie art. 6 k.c., zgodnie z którym ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Osoba ta zobowiązana jest zatem przedstawić dowody dla wykazania istnienia danego faktu (por. 232 k.p.c.). Przepis art. 6 k.c. wskazuje zatem podmiot zobowiązany do udowodnienia faktu, natomiast ocena, czy wywiązał się on w istocie z tego obowiązku należy już do sądu rozpoznającego sprawę i dokonywana jest zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy nie dokonał – wbrew twierdzeniom skarżącego – wybiórczej oceny dowodów. Zgromadzony materiał dowodowy Sąd Rejonowy ocenił w sposób kompleksowy, tj. uwzględnił wszystkie dowody przeprowadzone w postępowaniu, jak również wszelkie okoliczności towarzyszące przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności. Sąd Okręgowy nie dopatrył się naruszenia przepisu art. 233 k.p.c., zwłaszcza, że Sąd I instancji w sposób racjonalny i obiektywny rozważył materiał dowodowy jako całość, a dokonując wyboru określonych środków dowodowych i ważąc ich moc oraz wiarygodność odniósł je do pozostałego materiału dowodowego.

Podkreślenia wymaga, iż pozwana od początku postępowania przed Sądem I instancji negocjowała zawarcie z powodem umowy pożyczki, podnosząc, iż miała wystarczające środki finansowe na zakup pojazdu i nie musiała ich pożyczać od powoda. Twierdzenia te potwierdził zeznający w sprawie świadek A. T. (k. 67). Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala także na uznanie za wiarygodne jej stanowiska, że strony postępowania utrzymywały bliskie stosunki i wspólnie dokonywały zakupów, co wynika z zeznań wspomnianego świadka, który przyznał, iż strony były ze sobą 3 lata oraz iż planowały zawarcie związku małżeńskiego (k. 68). Wskazania wymaga, iż w trakcie postępowania przed Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w E. powód nie wykazał, aby do zawarcia umowy pożyczki doszło, gdyż nie przedstawił umowy pożyczki zawartej na piśmie, na co wskazuje pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego w E. z dnia 13 lipca 2016r. Wbrew zawartym w apelacji twierdzeniom stanowiska powoda nie potwierdził również dowód z zeznań świadka J. R., który zeznał, iż nie wie skąd pochodziły pieniądze na zakup samochodu (k. 108v). Uwzględniając zażyłe relacje pomiędzy stronami fakt, że przekazał je powód bynajmniej nie przesądza, iż stanowiły one jego majątek. W kontekście powyższego także oświadczenie z 9 grudnia 2009r. (k. 5) nie może stanowić dowodu zawarcia pomiędzy stronami umowy pożyczki. Prawidłowo przy tym Sąd I instancji wskazał na istnienie sprzeczności w twierdzeniach powoda, które dodatkowo twierdzenia te podważają.

Uwzględniając powyższe przyjąć należało, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwolił na ustalenia, aby zawarta została umowa pożyczki, na której powód opiera swoje żądanie.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się jedynie do kwestii faktycznej, tj. faktu zawarcia przez strony niniejszego sporu umowy pożyczki środków pieniężnych opiewających na kwotę 18.000 zł. Obowiązek wykazania powyższe okoliczności obciążał powoda, albowiem on z faktu tego wywodził korzystne dla siebie skutki prawne (art. 6 k.c.).

Zgodnie z treścią przepisu art. 720 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości (ust. 1); umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem (§ 2). Co istotne, przepis art. 720 § 2 k.c. wymaga - przy określonej wartości pożyczki - stwierdzenia umowy pismem (forma ad probationem). Sama umowa może być więc zawarta w formie dowolnej, nawet ustnie, fakt jej zawarcia powinien być natomiast potwierdzony pismem. Bez względu na wymogi formalne umowy pożyczki i konsekwencje prawne z tym związane, stwierdzić należało, że w niniejszej sprawie nie przedstawiono okoliczności, które mogłyby choćby pośrednio świadczyć o zawarciu przez strony umowy pożyczki. Twierdzenia i zeznania powoda w konfrontacji z resztą materiału dowodowego nie były

wystarczające do ustalenia tego faktu, w szczególności, w sytuacji gdy powód nie przedstawił żadnego dowodu w formie pisemnej, stwierdzającego zawarcie spornego stosunku zobowiązaniowego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że żaden z przepisów procedury cywilnej nie został naruszony przy rozpoznaniu sprawy przez Sąd I instancji, a materiał dowodowy zgromadzony w sprawie wskazywał na brak dokonania spornej czynności prawnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy – w myśl przepisu art. 385 k.p.c. – apelację powoda oddalił.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł w punkcie II wyroku na mocy art. 102 k.p.c. i odstąpił od obciążania powoda jako strony przegrywającej spór kosztami postępowania odwoławczego mając na uwadze trudną sytuację finansową powoda. Powód jest osobą w podeszłym wieku, utrzymującą się z emerytury w wysokości 1298,56 zł miesięcznie. Powód nie posiada żadnych oszczędności, a stan jego zdrowia – po przebytych zawale serca- uniemożliwia podjęcia ewentualnego dodatkowego zatrudnienia.

Zgodnie z art. 102 kpc w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Wskazać należy, iż obciążenie strony, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, całością lub tylko częścią kosztów procesu może w okolicznościach konkretnej sprawy pozostawać trudne do pogodzenia z poczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Ideę tę urzeczywistnia wyrażona w art. 102 k.p.c. zasada słuszności. Zdaniem Sądu Okręgowego przedstawione w niniejszej sprawie okoliczności uzasadniają zastosowanie zasady słuszności wyrażonej w art. 102 k.p.c. w stosunku do orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W punkcie III wyroku Sąd Okręgowy przyznał adwokatowi J. P. prowadzącemu Kancelarię Adwokacką (...) od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gdańsku kwotę brutto 1476 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi przez adwokata ustanowionego z urzędu. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika ustanowionego z urzędu w osobie adwokata dla powoda Sąd ustalił na podstawie § 8 ust. 5 oraz § 16 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016 roku.

SSR del. J. K. SSO K. G. SSO D. M. – (...)